

Sequitur in sequentem tractatum approbat' et subscriptio do-
ctorum alme vniuersitatis Coloniensis. iuxta formam publ. c. instrumenti

N*on* nomine domini nostri

ibesu christi Amen. Nouerint vniuersi presens publicum
instrumentum lecturi. visuri et audituri. Quod anno a na-
tivitate eiusdem domini nostri. M^{CCCCLXXXVII}. Indictione quinta. Die
vero sabbati. decima nona mensis Maii hora quinta post meridiem.
vel quasi pontificatus Sanctissimi in christo patris et domini nostri
domini Innocentij diuina prouidentia pape octauii. Anno tertio. In
mei notarii publici et testium infra scriptorum ad hoc specialiter voca-
torum et rogatorum presentia. personaliter constitutus. Venerabilis
et religiosus frater Henricus institutoris sacre theologie professor ordi-
nis predicatorum heretici prauitatis inquisitor. A sancta sede aposto-
lica vna cum Venerabili et religioso fratre Jacobo sprenger etiam sa-
cre theologie professore ac cōuentus predicatorum Coloniensis priori
collega suo specialiter depuratus pro se et dicto collega suo proposuit
atq; dixit q; modernus summus pontifex scz dominij Innocentij papa
pa prefatus per vnam patentem bullam. comisit ipsiis inquisitoribus.
Henrico et Jacobo ordinis predicatorum et sacre theologie professo-
ribus predictis. facultatem inquirendi apostolica auctoritate sup quas
cunq; heres. precipue autem super heres maleficarum modernis
temporibus vigentem et hoc per quinq; ecclesias Metropolitanas.
videlicet Moguntinie. Coloniensi. Treveri. Salzburgensi et Bre-
meni. cum omni facultate contra tales procedendi vñq; ad ultimum
exterminii. iuxta tenorem bulle apostolice quam suis habebat in ma-
nibus. sanam. integram illesam et non viciatam. sed omni prorsus su-
spicio. careni. Cuius quidem tenor bulle sic incipit. Innocentius episcopus
scopus seruus seruorum dei. Ad futuram rei memoriam summis desi-
derantes affectibus. prout pastoralis sollicitudinis cura requirit ut fi-
des catholica nostris potissime temporibus vbiq; augeatur et floreat
zc. Finit autem sic. Datum Rhome apud sancum Petrum An-
no incarnationis dominice. Millesimo quadringentesimo octuagesi-
mo quarto. nonas Decembris. Pontificatus nostri Anno primo.

Et quia nonnulli animarum rectores et verbi dei predicatores. pu-
blice in eorum sermonibus ad populum. asserere et affirmare non vere
bantur maleficas non esse aut q; nihil in monumentu creaturarum quas
cunq; operatione efficere possent ex q;bus in ea uis sermonibus nonuq;
seculari brachio. ad puniendū hominimaleficas apud abbat' facultas et hoc

in maximū augmentum maleficarū et confortatōem illius heresīs.
Ideo prefati inquisitores totis eorum viribus. cūctis periculis et insulē
tibus obviare volentes. tractatum quendam nō tam studiose q̄ et labo
riose collegērūt. In quo nō tam h̄mōi p̄dicator̄ ignorantiam pro ca
tholice fidei conservatōne repellere n̄isi sunt. quantū etiam in extermi
num maleficarū debitos modos sententiandi et easdem puniriendi. iu
sta dicte bulle tenorem. et factōrum canonū instituta laborarūt. At q̄
niam consonū ratiōnē est. vt ea que pro cōmuni utilitate fuit. etiam cō
muni a p̄probatōne doctorū roboretur. Ideo ne prefati rectores disco
li. et p̄dicatores sacratū litterarū ignari. estimarent p̄dictū tra
ctatum sic vt premittitur collectum. minus bene doctorum determina
tionib⁹ et sententia fulcitur. cūdem alime vnuersitati Colofi. seu nō
nullis ibidem sacrepagine professoribus. ad discutiendum et collationā
dum obtulerūt. vt si qua reprehensibilia. et a catholica veritate dissona
reperiretur eorum iudice sic refutarentur. qđ tamen consona catholice
veritati a p̄probarent. qđ subscriptis modis factū fuit.

In primis Egregius domin⁹ Lambertus de monte manu sua p̄
pria se subscriptis prout sequitur. Ego Lambertus de monte. sacre theo
logie humilis professor. Decanus pro tempore facultatis sacrepagine ē
iūsdem studij Coloniensis. fateor hac manu mea p̄pria. istum tractatum
triputum. per me lustratum et diligenter collacionatum quo ad eius par
tes primas nihil continere saltim meo humili iudicio. quod sit contra
rum. aut sententia non errantū philosophor̄. aut contra veritatem
sancte catholice et apostolice fidei. aut contra doctor̄ determinationes
a sancta ecclesia approbatōr̄ aut admissioni. Tertia etiam pars utiqz
sustinenda et p̄probanda quo ad illorum hereticoz punitōnes de q̄
bus tractat inquit in sacris canonibus nō repugnat. Iterum propter
experimenta in hoc tractatu narrata. que utiqz propter famam tantos
rum viroz precipuoz etiam inquisitor̄ creditur esse vera. Consulen
dum tamen videtur. q̄ iste tractatus doctis et viris zelosis. qui ex eo sa
na varia et matura consilia in extermiū maleficaz conserre possunt
coicetur. simul et ecclesiariū rectozibus timoratis et conscientiosis dum
taxat ad quoz doctrinam subditoz corda in odium tam pestifere hei
resis incitari poterūt. ad cautelam bonoz panter et malozum inexcusa
bilitate atqz punitōnem. vt sic misericordia in bonis et iusticia in malis
luce clarius pateat. et in oībus deus magnificetur ipso prestante cui laus
et gloria. Deinde ad idem venerabilis magister Jacobus de stralen
etiam propria manu sua se subscriptis in h̄c modum. Ego Jacobus

De stralen sacre theologie professor minimus post visitationem tractatus memorati sentio conformiter per omnia his que per venerabile magistrum nostrum Lambertum de monte decanū sacre theologie superius anotata sunt quod attestor hac scriptura manus mee ad laudem dei. Pariformiter eximus magister Andreas de ochsenfurt etiam propria manu se subscriptis ut infra de materia oblati tractatus quantum prima facie apparuit quod contestor manus mee scriptura ad finem in eodem expressum promouendum. Consequenter autem Egregius magister Thomas de scocia similiter se propria manu sua subscripsit prout sequitur. Ego Thomas de scocia sacre theologie doctor licet immititus conformiter sentio per omnia venerabilibus magistris nostris precedentibus in materia prefatis tractatus per me examinati quod attestor manu propria mea. Subsequenter et secunda subscriptio contra prefatos predicatorum incertos sic acta fuit. In primis positi fuerunt articuli prout sequitur. Primo inquisitores heretice pravitatis deputatos auctoritate sedis apostolice iuxta formam canonum commendant magistri sacre theologie subscripti et hortantur quod dignetur prole qui cum zelo eorum officium. Secundo q maleficia posse fieri pmissione diuina ex cooperacione diaboli per maleficos aut maleficas no est contrarium fidei catholice sed conlonum dictis sacre scripture immo necessarium est iuxta sententias sanctorum doctorum illa quadiusq possit fieri admittere. Tertio predicare erga maleficia no posse fieri errorem est quia sic predicatorum impeditur quantum in eis est opus pium inquisitorum in prejudicium salutis animarum secreta tamen que quod ab inquisitoribus audiuntur non sunt omnibus reuelanda. Ultimo exhortandi venit omnes principes et quicunque catholici ut assistere dignentur tam p̄is votis inquisitorum pro defensione sancte catholice fidei. Demum vero subscripti et supra scripti doctores predicti facultatis theologie manibus propriis se subscripterunt prout ego Arnoldus notarius infrascriptus ex reuelatione honesti Joannis vorda de Niedlinia alme vniuersitatis Coloniensis bedelli urati qui mihi hoc resultit audiui et ut ex manibus eram supra et infrascriptis apparuit yidi in hunc qui sequitur modum. Ego Lambertus de monte sacre theologie humilis professor ita sentio ut prescribitur teste hac manu mea propria pro tempore decanus. Ego Jacobus de stralen sacre theologie professor minimus ita sentio ut supra scribitur quod testificor manu mea propria. Ego Udalricus kridivis de eslingen sacre theologie professor nouissimus ut prescribitur ita sentendum. Hac manus proscriptura censio. Et ego Conradus de campis sacre theologie

professor humilissimus prout supra cum maioribus meis in idem con-
curro iudicium. Ego Cornelius de breda minimus professor ita sen-
tio ut prescriptum est. quod testificor manu mea propria. Ego
Thomas de scocia sacre theologie professor licet immixtus conformi-
ter sentio venerabilibus professoribus prescriptis teste manu mea pro-
pria. Ego Theodericus de bumell sacre theologie humilissi-
muspforessor ita sentio sicut scriptū est q̄ m̄gros meos p̄scriptos qd̄ testor ma-
nu mea p̄pria. In assertione articulorū prescriptorū conformis ius-
diciū sum cum venerandis magistris nostris preceptoribus meis. Ego
Andreas de ochsenfurt. sacre theologie facultatis professor ac theolo-
gorum vniuersitatis Coloniensis collegij minimus. Novissime quis-
tem et finaliter iam dictus venerabilis et religiosus frater Henricus
inquisitoris inquisitor habuit et tenuit in suis manibus quandam aliam
litteram pergamenā Serenissimi regis Rhomanoꝝ sigillo suo ru-
bo rotundo in capsa cere glaue impressa. impressula pergameni in fe-
rius impendens s̄gillatam sanam et integrā non viatam non can-
cellatam neq; in aliqua sui parte suspectam sed omni proflus vicio et
suspitione careñ. Ita q; in faciliorem expeditionem huus negotiū fidei
idem Serenissimus dominus Rhomanoꝝ rex prefatus ipam ean-
dem bullam apostolam supra tactam. tanquam christianissimū p̄m
ceps tueri et defendere voluit atq; vult et pos inquisitores in suam om-
nimodam protectionem suscipit. Mandans et precipiens omnibus et
singulis Rhomanoꝝ imperio subditis ut in executione talium nego-
ciorum f. dei ipsiis inquisitoribus omnem fauorem et assistentiam exhibi-
beat ac alias faciant prout in eadem littera plenus continetur et ha-
berur. Cuius quidem littere regalis principium et finis hic infra annos
tantur in huc modum. Max: milianus diuina fauente clementia Ro-
manoꝝ rex semper augustus. Archidux Alustrie. dux burgundie. Lo-
thar Brabantie. Lymburgie. Lutzenburgie et Belgie. Comes flan-
drie et Fries vero. Darum in oppido nostro bruxelleꝝ nostro sub sigil-
lo mensis nouembri die sexta. Anno domini Millesimo quadragesi-
mo octuagesimo setto regni nostri Anno primo. De et sub
per premissis omnibus et singulis iam dictis venerabilis et religiosus
frater Henricus inquisitor pro se et collega sua antedicto ipsiis a
me notario publico supra et infra scripto fieri et confici vnum vel plus
ta publicam seu publica instrumentum et instrumenta in meliori for-
ma perfici. Acta sunt hec Coloniꝝ in domo habitacioni venerabilis ma-
gister Lamberti de mōte predicti infra emunitatem ecclesie sancti An-
dree Coloniꝝ sit. in camera negocioꝝ et studiū eiusdem magistri Lam-

berti in serius Sub anno dñi. indictioni. mensis. die horis. et pontificatu
quibus supra presentibus ibidem predictis magistro Lamberto et Jo
banne bedello Necnon honestis viris Nicolao cuper de venroide. ve
nerabilis curie. Coloni. notario iurato. et Cristiano iuntzen de enflur/
chen clero Coloni. dyoc. testibus ad premissa fide dignus rogatis et
requisitis.

Et ego Arnoldus Izolich de enflirchen clericus Coloni.
iuratus. Quia premissis oibus et singulis dum sic ut pres
mittitur fierent et agerentur yna cum prenotatis testibus
presentis sui. Eacq sic fieri vidi et ut prefertur ex relatone be
delli audiui. Idcirco prelens publicum instrumentum man
nu mea propria scriptum et ingrossatum etinde cōfeci sub
scripti publicauit et in hanc publicam formam rediit. Si
gnoz et noie meis solitis et consuetis signauit rogatus et
requisitus in fine et testimonii omni et singulorū pmissioz

Sequitur tabula subsequentis operis seu tractatus